

PEDAGOGIK MAHORAT

MS
2022

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

Maxsus son

Jurnal 2001-yildan chiqa boshlagan

Buxoro – 2022

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal 2022, Maxsus son

Jurnal O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi OAK Rayosatining 2016-yil 29-dekabrda qarori bilan **pedagogika** va **psixologiya** fanlari bo'yicha dissertatsiya ishlari natijalari yuzasidan ilmiy maqolalar chop etilishi lozim bo'lgan zaruriy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

Jurnal 2001-yilda tashkil etilgan.

Jurnal 1 yilda 6 marta chiqadi.

Jurnal O'zbekiston matbuot va axborot agentligi Buxoro viloyat matbuot va axborot boshqarmasi tomonidan 2016-yil 22-fevral № 05-072-sonli guvohnoma bilan ro'yxatga olingan.

Muassis: Buxoro davlat universiteti

Tahririyat manzili: O'zbekiston Respublikasi, Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy

Elektron manzil: ped_mahorat@umail.uz

TAHRIR HAY'ATI:

Bosh muharrir: Adizov Baxtiyor Rahmonovich – pedagogika fanlari doktori, professor

Bosh muharrir o'rinbosari: Navro'z-zoda Baxtiyor Nigmatovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Mas'ul kotib: Hamroyev Alijon Ro'ziqulovich – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent

Xamidov Obidjon Xafizovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Begimqulov Uzoqboy Shoyimqulovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Mahmudov Mels Hasanovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Ibragimov Xolboy Ibragimovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Yanakiyeva Yelka Kirilova, pedagogika fanlari doktori, professor (N. Rilski nomidagi Janubiy-G'arbiy Universitet, Bolgariya)

Qahhorov Siddiq Qahhorovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Mahmudova Muyassar, pedagogika fanlari doktori, professor

Kozlov Vladimir Vasilyevich, psixologiya fanlari doktori, professor (Yaroslavl davlat universiteti, Rossiya)

Mustafa Said Arslon, filologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)

Tadjixodjayev Zokirxo'ja Abdusattorovich, texnika fanlari doktori, professor

Amonov Muxtor Raxmatovich, texnika fanlari doktori, professor

O'rayeva Darmonoy Saidjonovna, filologiya fanlari doktori, professor

Durdiyev Durdimurod Qalandarovich, fizika-matematika fanlari doktori, professor

Mahmudov Nosir Mahmudovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Olimov Shirinboy Sharopovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Chariyev Irgash To'rayevich, pedagogika fanlari doktori, professor

Qiyamov Nishon Sodiqovich, pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

Qahhorov Otabek Siddiqovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

To'xsanov Qahramon Rahimboyevich, filologiya fanlari doktori, dotsent

Hayitov Shodmon, tarix fanlari doktori, professor

To'rayev Halim Hojiyevich, tarix fanlari doktori, professor

Rajabov Qahramon, tarix fanlari doktori, professor

Shomirzayev Maxmatmurod Xuramovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Muhitdinova Xadicha Sobirovna, pedagogika fanlari doktori, professor

Niyozmetova Roza Hasanovna, pedagogika fanlari doktori, professor

Qurbonova Gulnoz Ne'matovna, pedagogika fanlari doktori (DSc)

ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ МАСТЕРСТВО

Научно-теоретический и методический журнал

2022, специальный выпуск

Журнал включен в список обязательных выпусков ВАК при Кабинете Министров Республики Узбекистан на основании Решения ВАК от 29 декабря 2016 года для получения учёной степени по педагогике и психологии.

Журнал основан в 2001г.

Журнал выходит 6 раз в год

Журнал зарегистрирован Бухарским управлением агентства по печати и массовой коммуникации Узбекистана.

Свидетельство о регистрации средства массовой информации № 05-072 от 22 февраля 2016 г.

Учредитель: Бухарский государственный университет

Адрес редакции: Узбекистан, г. Бухара, ул. Мухаммад Икбол, 11.

e-mail: ped_mahorat@umail.uz

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Главный редактор: Адизов Бахтиёр Рахманович – доктор педагогических наук, профессор

Заместитель главного редактора: Навруз-заде Бахтиёр Нигматович – доктор экономических наук, профессор

Ответственный редактор: Хамраев Алижон Рузикулович – доктор педагогических наук (DSc), доцент

Хамидов Обиджон Хафизович, доктор экономических наук, профессор

Бегимкулов Узакбай Шаимкулович, доктор педагогических наук, профессор

Махмудов Мэлс Хасанович, доктор педагогических наук, профессор

Ибрагимов Холбой Ибрагимович, доктор педагогических наук, профессор

Янакиева Елка Кирилова, доктор педагогических наук, профессор (Болгария)

Каххаров Сиддик Каххарович, доктор педагогических наук, профессор

Махмудова Муяссар, доктор педагогических наук, профессор

Козлов Владимир Васильевич, доктор психологических наук, профессор (Ярославль, Россия)

Мустафа Саид Арслан, доктор филологических наук, профессор (Турция)

Таджиходжаев Закирходжа Абдусаттарович, доктор технических наук, профессор

Аманов Мухтор Рахматович, доктор технических наук, профессор

Ураева Дармоной Саиджановна, доктор филологических наук, профессор

Дурдыев Дурдымурад Каландарович, доктор физико-математических наук, профессор

Махмудов Насыр Махмудович, доктор экономических наук, профессор

Олимов Ширинбой Шарофович, доктор педагогических наук, профессор

Чариев Иргаш Тураевич, доктор педагогических наук, профессор

Киямов Нишон Содикович, доктор педагогических наук, профессор

Каххаров Отабек Сиддинович, доктор экономических наук (DSc)

Тухсанов Кахрамон Рахимбоевич, доктор педагогических наук (DSc)

Хайитов Шодмон, доктор исторических наук, профессор

Ражабов Кахрамон, доктор исторических наук, профессор

Тураев Халим Хожиевич, доктор исторических наук, профессор

Мухитдинова Хадича Собировна, доктор педагогических наук, профессор

Ниёзматова Роза Хасановна, доктор педагогических наук, профессор

Шомирзаев Махматмурод Хурамович, доктор педагогических наук (DSc)

Курбонова Гулноз Неъматовна, доктор педагогических наук (DSc)

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof. Gulnoz N. Qurbonova

Nodir YADGAROV. Bo'lajak chizmachilik o'qituvchilarida kasbiy ko'nikmalarni shakllantirishda axborot texnologiyalarning o'rni.....	8
Sanjar AZIMOV. Tasviriy san'atda sinfdan tashqari ishlarining ahamiyati	11
Dilshod MAMATOV. Muhandislik grafikasi fanini o'qitishning innovatsion usullari (kompyuter grafikasi asosida)	14
Tolib SOBIROV, Qavmiddin OMONOV. Muhandislik grafikasini o'qitishda me'morchilik obidalaridagi geometrik yasashlarning tarbiyaviy ahamiyati	18
Arif KADIROV, Mehriniso QAHHOROVA. Yoshlarni kasb-hunarga yo'naltirishda milliy qadriyat va an'analarning o'rni.....	21
Shuhrat G'ULOMOV. Tarixiy janrda O'zbekiston tasviriy san'ati rivoji.....	24
Shodijon BAKAYEV, Sherozjon SHOKIROV. Badiiy bezash ishlarida ranglarni to'g'ri qo'llash tartibi va ularning emotsional ta'siri.....	27
Qoryog'di JUMAYEV. Kasb-hunar ta'limi va tarbiya berish jarayonida sharq rivoyatlaridan foydalanish metodlari	30
Muzafar AVLIYAKULOV. Tasviriy san'at o'qituvchisi tashkilotchi, metodist va ijodkor	32
Гульнора ХАКИМОВА. Традиционная одежда узбекских женщин.....	34
Viloyat TUXSANOVA. Kashtachilik san'ati.....	37
Muhayyo AZIMOVA. O'zbek xalq amaliy bezak san'ati turlari va ularning o'ziga xos tomonlari	41
Sanjar AZIMOV, Maftuna SULAYMONOVA. Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida tasviriy san'atning zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalardan foydalanish metodikasi.....	44
Shodijon BAKAYEV, J.B.NE'MATOV. Interyerni sharqona qirma uslubda bezatish texnologiyasi.....	47
Oybek SHOMURODOV. O'rta maktab tasviriy san'at fanida kompyuter texnologiyalaridan foydalanish	50
Aziza MUSINOVA. Amaliy bezak san'atida tasvir va kompozitsiyaning tutgan o'rni.....	54
Akmal AMINOV. Autocad grafik dasturida 3d o'lchamli obyekt nuqtalarining koordinatalarini kiritishning o'ziga xos usullari.....	57
Gulshod OSTONOVA. Tasviriy san'at darslarida borliqni idrok etish hamda o'quvchilarning fazoviy tasavvurlarini oshirish	61
Нозима КАДЫРОВА, Паризод РОЗИКОВА. Особенности национального платья жительниц Бухары в XIX веке как элемент изучения истории региона.....	64
Nigora IBATOVA. XIX-XX asr O'zbekiston rassomlari ijodida manzara janri	67
Shahnoza IBADULLAYEVA. "Manzara janrida ijod qilgan rassomlar asaridan nusxa ko'chirish" modulini o'qitishda innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanish ahamiyati.....	71
Avaz SHUKUROV, Nargiza ASLANOVA. Kulolchilik - xalq amaliy bezak san'atining bir turi sifatida.....	76
Shodijon BAKAYEV, M.S.TO'RAYEVA, D. USMONOV. Amaliy san'atda ranglardan foydalanish va ularning o'ziga xos xususiyatlari.....	79
Nafisa AVLIYAKULOVA. Bo'lajak o'qituvchi shaxsiyatini rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalaridan foydalanish.....	83
Sherali AVEZOV. Amaliy sanat tarixi va uning turlari.....	86
Muxiba SULAYMONOVA. Tasviriy san'atning shaxs ma'naviy kamolotida tutgan o'rni	89
Alisher SHIRINOV. Tasviriy san'atni o'qitishda borliqni idrok etish mashg'ulotlari.....	91
Sadoqat SHODIYEVA. Arxitektura yodgorliklarida tasviriy va amaliy san'atni qo'llanilishi.....	94
Nozima ASLANOVA. Boshlang'ich sinf o'qish darslarida o'quvchilarning badiiy va axborotli matnlar mazmunini anglash va uni izohlash malakalarini rivojlantirish	97
Mohinur JALOLOVA. Diniy binolarda bezak san'ati	100
Maxbuba KARIMOVA. Xalq hunarmandchiligi darslarida amaliy bezak san'ati mashg'ulotlarini o'rgatish metodikasi.....	103
Jo'rabek YARASHEV, Maftunabonu AKRAMOVA. O'rta ta'lim maktablarda musiqaning muammo va yechimlari	106
Журабек ЯРАШЕВ, Нодира ШАДМАНОВА. Вопросы музыкальной гармонии в наследии просветителей IX-XII веков и их гуманистическое значение для культуры молодого поколения.....	108
Jo'rabek YARASHEV, Maxfuza KAMBAROVA. Zamonaviy pedagogikada kreativlik tushunchasi	112
Maxfuza KAMBAROVA. Umumta'lim maktablarida musiqa darslarining nazariy asoslari	117
Jo'rabek YARASHEV, Munisa RIZOYEVA. Musiqa madaniyati darslarida stilizatsiya uslubini turli usullarda qo'llashning mazmuni	120
Zarnigor ALAYEVA. Yoshlarni musiqa ta'limi orqali milliy istiqlol g'oyalari ruhida tarbiyalash	122

Arif KADIROV

Buxoro davlat universiteti
tasviriy san'at va muhandislik grafikasi kafedrası
professori,
pedagogika fanlari nomzodi

Mehriniso QAHHOROVA

II bosqich magistri

YOSHLARNI KASB-HUNARGA YO'NALTIRISHDA MILLIY QADRIYAT VA AN'ANALARNING O'RNI

Ushbu maqolada yoshlarning kasb tanlashida va ta'lim-tarbiyasida milliy va umuminsoniy qadriyatlarining ahamiyati va xalq og'zaki ijodining janrlari xususida atroflicha fikrlar bayon qilingan.

Kalit so'zlar: san'at, iqtidor, mehnatsevarlik, duradgorlik, zargarlik.

В данной статье подробно описывается значение национальных и обще человеческих ценностей в выборе профессии и воспитания молодежи и жанров фольклора.

Ключевые слова: искусство, талант, трудолюбие, столярное дело, ювелирное дело.

This article describes in detail the importance of national and universal values in choosing a profession and educating young people and genres of folklore

Key words: art, talent, diligence, carpentry, jewelry.

Kirish. Barkamol shaxsni tarbiyalash barcha davrlarda muhim ijtimoiy talablardan biri bo'lib kelgan, ammo bugungi sifat o'zgarishlar ro'y berayotgan bir davrda bu masalaning dolzarbligi yanada kuchayib borish talab ortib bormoqda

O'tish davrining eng asosiy xususiyatlaridan biri bu - jamiyatning ma'naviy jihatdan yanada yuqori pog'onaga ko'tarilishidir. Chunki o'tish davri birinchi galda jamiyatdan ma'naviy o'sishni talab etadi. Ma'naviy o'sish o'z navbatida fan-texnika, madaniyat, san'at hamda iqtisodiy rivojlanishiga asos bo'lib xizmat qiladi. Shuning uchun ham bugungi kunda ma'naviy fazilatlarini tarbiyalash masalasi o'ta dolzarb masaladir. Hozirgi kunda yoshlarni barkamol inson, o'z Vatanining ilg'or kishisi sifatida tarbiyalash eng asosiy masalalardan biri hisoblanadi. Chunki aynan yoshlar davlatimizning kelajagidir.

Asosiy qism. O'zbekistonning mustaqilligi tufayli ota-bobolarimizning axloq-odob haqidagi hikmatli hikoyalari, naql-rivoyatlari yoshlarning ma'naviy qadriyatlarini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Yoshlarni kasb-hunar tanlashga tayyorlashda har bir o'g'il-qiz shaxsidagi individual xususiyatlar majmuasini nazarda tutib, ularning ruhida tug'ma imkoniyatlar, hayot davomida tarkib topgan va mustahkamlanib xarakteriga aylanib qolgan ma'lum bir kasb-hunarga nisbatan bo'lgan layoqat, moyillik, iqtidor, iste'dod, qobiliyat, qiziqish va aql-zakovat ustunliklariga qarab kasb-hunar tanlashga yo'naltirish bugungi kunimizning xarakterli belgilaridir. O'quvchi yoshlarni kasb-hunarga yo'naltirishda ularning ma'naviy axloqiy qiyofasidagi insoniy fazilatlar bilan ta'limiy xarakterdagi xislatlar majmuasi o'rtasidagi o'zaro moslikning qay darajada tanlayotgan kasb-hunarga tayyorlashda fan o'qituvchilari, sinf rahbarlari, ota-onalar va mahalla faollarining shaxsiy namunasi va hamkorlikda amalga oshiradigan tadbirlar kasbga tayyorlashning hozirgi kundagi dolzarb masalalaridan biridir. Maktab o'quvchilarini kasb-hunarga bo'lgan intellektual va ma'naviy ehtiyojlarini mukammalroq qondirish maqsadida ishlab chiqarish korxonalariga, kasb-hunar haqida ma'lumot beruvchi o'quv markazlariga ekskursiyalar uyushtirish, ilg'or kasb-hunar vakillari bilan uchrashuv kechalari tashkil etish, o'quvchilardagi kasb-hunarga oid tasavvur va tushunchalarini kengaytirishga alohida imkoniyat yo'llarini ochadi.

Tajribali pedagoglar har bir kasb-hunarning ijtimoiy mohiyatini yoshlar tomonidan qanday tushunib anglashlarini, ular kasb-hunar egasi sifatida kimlargadir kerakli odam sifatida, Vatan, el, yurt uchun fidoyi mehnat qilish ularning muqaddas burchlari ekanligini qalbdan his etuvchi hushyor murabbiy, barkamol pedagog sifatida faoliyat ko'rsatishi zarur.

Pedagog o'quvchilarni kasb-hunarga yo'naltirishda ilm-fan uchun chanqoq bo'lgan, yangiliklarga intilib yashaydigan, milliy g'ururi yuksak bo'lgan, kutilmaganda, favqulodda o'zini namoyon eta biladigan qobiliyatli yoshlarni aniqlashda psixologik, pedagogik tadqiqotlarning ilmiy tavsiyalarini nazarda tutib, tadbirkorlik asosida yondoshadigan ijodkor, izlanuvchan, zukko, ziyrak, aql-zakovat egasi bo'lishi lozim.

Qadimdan ota-bobolarimiz bola tarbiyasida mehnatga o'rgatishga, kasb-hunarga qiziqitirishga alohida e'tibor berganlar. Farzandlarining layoqati, qobiliyatiga qarab tarbiyalaganlar. Shu o'rinda har bir ota-ona oilada o'z farzandlarining qaysi kasb egasi bo'lishlariga jiddiy e'tibor berishlari zarur. Chunki bolalar biror

kasbga qiziqsin, uni egallashga harakat qilishsin. Inson kasb-kori uning husni deyishadi. Mehnatsevarlik xalqimizning asosiy xislatlaridan hisoblanadi. Mehnat tufayli farzandlarimiz mustaqil hayotga erkin inson bo'lib qadam qo'yadilar. Har bir narsani o'zlari hal qilishga o'rganadilar. Bolada mehnatga munosabat dastavval oiladan boshlanadi. Tabiiyki bunda ota-ona o'z farzandiga namuna bo'lmog'i lozim. Oila a'zolarining mavqei, obro'-e'tibori, ularga nisbatan munosabat mehnat natijalari asosida bo'ladi. Inson mehnati u egallagan kasb-hunar vositasida amalga oshiriladi. Har bir inson u yoki bu kasbni yoki bir necha kasb-hunarni egallashi mumkin, "Bir yigitga qirq hunar ham oz" degan maqolning mazmunida ham bir necha kasbni egallash hayotiy ehtiyoj ekanligiga ishora etiladi. Har bir kasbning, hunarning o'ziga xos mashaqqati va lazzati bor. Uning mashaqqatini matonat, tinimsiz izlanish, sabr-toqat bilan yengan insongina, uning lazzatidan bahra oladi. Mehnat tarbiyasi shaxsni har tomonlama rivojlantirishning ajralmas qismidir. Shuningdek, bolaning har tomonlama shakllanish vositasi, uning shaxs sifatida ulg'ayishi omili hamdir. Muntazam qilingan mehnat jarayonidagina bola o'z aqlini, irodasini, hissiyotini, xarakterini rivojlantirishi, shaxs sifatida shakllanishi mumkin.

Muhokamalar va natijalar. Mehnatga psixologik, axloqiy va amaliy tayyorlash jarayonida o'quvchida mehnatsevarlik, intizomlilik, shijoatkorlik kabi axloqiy, irodaviy xususiyatlar tarbiyalanib boradi. Mehnat qilish jarayonida, sinfdan va maktabdan tashqari mehnat, o'z-o'ziga xizmat qilish mehnati ijtimoiy foydali mehnat turida faol ishtirok etadilar va chiniqadilar. Kasbni nisbatan qiziqishni vujudga keltirish o'qituvchining pedagogik faoliyati bilan bevosita bog'liqdir. Mehnat ta'limini turmush bilan bog'lash, uyg'unlashtirish, o'quvchilarning individual tipologik, yosh davrlari xususiyatlari, qobiliyatlari va imkoniyatlarini hisobga olish ijobiy samara beradi. Chunki har bir kasb-hunar shaxsdan irodaviy zo'r berishni, aqliy jiddiyligni, chidam va sabr-toqatni talab qiladi. Barcha qiyinchilik va sinovlarga bardosh bera oladigan yigit qizlarga mazkur tanlagan kasbga nisbatan yarog'li deb topiladi. Mehnat ta'limi esa xuddi ana shuning amaliy tomonini o'zida aks ettirish imkoniyatiga ega.

Mehnatsevarlik - insonning butun hayoti va faoliyatida amalga oshadigan jarayondir. Halol mehnat - kishi hayotining mazmunini tashkil etadi. Halol mehnat bilan tirikchilik qilish va yashash inson hayotining eng oliy bezagidir. Shu bois donolar "Mehnat kishilik jamiyatining eng zarur yashash shartidir", "Inson nima bilan faxrlansa yoki e'zozlansa hammasi mehnatning natijasidir", "Mehnat umuminsoniy, milliy va ma'naviy qadriyatlar taraqqiyotining negizidir" deb bejiz aytmaganlar.

Buyuk alloma Baxouddin Naqshbandning "Dil ba yoru dast ba kor" degan mashhur hikmati bugungi kunda ham o'z ahamiyatini yo'qotmagan. U kishining o'zlari bunga amal qilib kelganlar. Baxouddin Naqshband talabalarni madrasaga qabul qilish paytida biron kasbi bormi deb so'rar ekanlar. Hunarsiz odam o'qishga qabul qilinmagan. Buning sababini Naqshband shunday izohlagan. "Agar kishi hunarli bo'lsa, u bilimini haqiqatga bag'ishlaydi, o'z mehnati bilan kun kechiradi, bordiyu kasbi bo'lmasa, bilimini kun kechirishga sarflaydi, halol mehnatni unutadi". Hazrati Baxouddin Naqshbandning bu ta'limoti XIV-XV asrda Markaziy Osiyo va Xurosonda keng tarqaldi. U har bir kishining dehqonchilik qilishi, savdo ishi bilan shug'ullanishi, naqqoshlik, quruvchilik kabi hunarlarni egallashi va uning halol mehnatini ulug'ladi.

XV asrda yashagan Sharqning yetuk allomasi Jaloliddin Davoniy ham Bahouddin Naqshband ta'limotiga asoslangan holda ijod qildi. Davoniy insonning axloq-odobli bo'lishida mehnatning ahamiyatini yuksak baholaydi. Insonning har bir harakati har bir bosgan qadami mehnat tufayli ekanligini va uni amalga oshirishdan oldin puxta o'ylab ko'rishi, aql tarozisi bilan o'lchash lozimligini ta'kidlaydi. Ayniqsa, birgalashib ishlashga alohida ahamiyat beriladi. "Inson bir o'zi mehnat qilib, yashash uchun va har kuni zarur bo'ladigan narsalarni qo'lga kiritishi qiyin. Yakka holda hayot kechirish uchun u o'zi ovqat pishirishi, kiyim-kechak tikishi, mehnat qurollari yasashi va shunga o'xshash ko'p ishlarni bajarishi kerak bo'lar, bir necha kasb-hunarni egallashga majbur edi. Bu esa hammaga ham nasib bo'lavermaydi. "Odamlar birlashib, bir-birlariga yordamlashganda boshqalar to'g'risida chinakam qayg'uradi, o'zaro yordam va aloqa o'rnatilganda adolatning sinalgan yo'llari paydo bo'ladi, yashash vositalari tartibga tushadi, kishilarning ahvoli mustahkamlanadi va inson zoti saqlanadi".

Shu o'rinda har bir ota-ona oilada o'z farzandlarining qaysi kasb egasi bo'lishlariga jiddiy e'tibor berishlari zarur. Chunki bolalar biror kasbga qiziqsin, uni egallashga harakat qilishsin. Inson kasb-kori uning husni deyishadi. Dehqonchilik, bog'dorchilik, tikuvchilik, naqqoshlik, ganch-o'ymakorlik, duradgorlik kabi kasblar bir necha asrlardan buyon xalqimiz mehnat faoliyatidan keng o'rin olgan. Mehnatsevarlik xalqimizning asosiy xislatlaridan hisoblanadi. Mehnat tufayli farzandlarimiz mustaqil hayotga qadam qo'yadilar, erkin inson bo'lib, har bir narsani o'zlari hal qiladilar. Xalqimiz "Hunar-hunardan unar" deganda, odamning rizqi nasibasi hunardan, mehnatdan paydo bo'lishini nazarda tutgan.

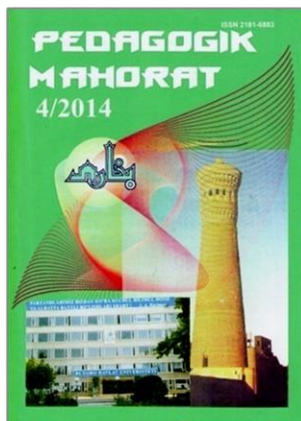
Bu hikmatlar yoshlarga ibratdir. Bizning ota-bobolarimiz azal-azaldan hunarmand, ijodkoru mirishkor bo'lishgan. Ularning hunarlari oradan necha yuz yillar o'tsa-da hali-hanuz qadr-qimmatini yo'qotmay, ko'rki tarovatini namoyish etib turibdi. Duradgorlik deysizmi, naqqoshlik deysizmi, zargarlik deysizmi,

bogʻbonligu sohibkorlik, ustachilik deysizmi - hammani lolu hayron qoldiradigan ezgu ishlar ajdodlarimizdan, bizlargacha yetib kelgan.

Xulosa. Biz, shuningdek, kasb-hunar tanlashda ertak va dostonlarning urni xususida ham qisqacha toʻxtalib oʻtmoqchimiz. Ertak va dostonlar xalq ogʻzaki ijodidagi topishmoq, maqol, qoʻshiq kabi janrlarda jamlangan boʻlib, ular pedagogik gʻoyalarning mukammalroq, taʼsirchan boʻlishini taʼminlaydi. Ertak va dostonlar tarbiyalanuvchi tarbiyasining hamma tarkibiy qismlarini jumladan, aqliy va jismoniy kamolot, ilm va hunarga muhabbat, mehnatsevarlik, maʼnaviy sifat hamda nafis didlarning tarkib topishiga doir koʻpdan-koʻp pedagogik masalalarni oʻz ichiga oladi. Bular jumlasiga “Zumrad va Qimmat”, “Yetti ogʻa-ini botirlar”, “Erali va Sherali”, “Saxiy va baxil” va boshqa shu kabi koʻplab ertaklarni, shuningdek “Alpomish”, “Chambil dostoni” kabi dostonlarni kiritishimiz mumkin.

Adabiyotlar

1. Aliqulov X. Jaloliddin Davoniy.- T.: “Oʻzbekiston”, 1992. 30-bet.
2. Abduraxmonov R. Talabalarni axloqiy tarbiyalashda milliy va umuminsoniy qadriyatlarning oʻrni// Bitiruv malakaviy ishi. 2005-yil. 67-bet.
3. Mahkamov U. Odob-axloq saboqlari. -T.: “Fan”, 1995. 84-bet.
4. Rajabova S. “Kasb - hunar kolleji oʻqituvchisining kasbiy mahoratini oshirishning tashkiliy pedagogik asoslari” nomzodlik dissertatsiyasi. -T., 2004.
5. Xoshimova M.K. Axloqiy tarbiya asoslari. T., 2004. -107 b.

Buxoro davlat universiteti muassisligidagi
“PEDAGOGIK MAHORAT”
ilmiy-nazariy va metodik jurnali
barcha ta’lim muassasalarini
hamkorlikka chorlaydi.

Pedagoglarning sevimli nashriga aylanib ulgurgan “Pedagogik mahorat” jurnali maktab, kollej, institut va universitet pedagogik jamoasiga muhim qo‘llanma sifatida xizmat qilishi shubhasiz.

Mualliflar uchun eslatib o‘tamiz, maqola qo‘lyozmalari universitet tahririy-nashriyot bo‘limida qabul qilinadi.

Manzilimiz: Buxoro shahri, M.Iqbol ko‘chasi 11-uy
Buxoro davlat universiteti, 1-bino 2-qavat, 208-xona

Tahririyat rekvizitlari:

Moliya vazirligi g‘aznachiligi

23402000000100001010

MB BB XKKM Toshkent sh. MFO 00014 INN 201504275

BuxDU 400110860064017950100079002

Pedagogik mahorat: rivojlanamiz va rivojlantiramiz!

PEDAGOGIK MAHORAT Ilmiy-nazariy va metodik jurnal 2022-yil maxsus son 2001-yil iyul oyidan chiqa boshlagan. OBUNA INDEKSI: 3070	Buxoro davlat universiteti nashri Jurnal oliy o‘quv yurtlarining professor-o‘qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, ilmiy xodimlar, magistrantlar, talabalar, akademik litsey va kasb-hunar kollejlari hamda maktab o‘qituvchilari, shuningdek, keng ommaga mo‘ljallangan. Jurnalda nazariy, ilmiy-metodik, muammoli maqolalar, fan va texnikaga oid yangiliklar, turli xabarlar chop etiladi. Nashr uchun mas’ul: Alijon HAMROYEV. Musahhih: Muhiddin BAFAYEV. Muharrir: O‘g‘iljon Olloqova	Jurnal tahririyat kompyuterida sahifalandi. Chop etish sifati uchun bosmaxona javobgar. Bosishga ruxsat etildi 08.06.2022 Bosmaxonaga topshirish vaqti 13.06.2022 Qog‘oz bichimi: 60x84. 1/8 Tezkor bosma usulda bosildi. Shartli bosma tabog‘i – 20,6 Adadi – 100 nusxa Buyurtma № 314 Bahosi kelishilgan narxda. “Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi. Bosmaxona manzili: Buxoro shahri M.Iqbol ko‘chasi 11-uy.
---	---	--